

આંતરાશ્રીય પુષ્પિભગી પૈણવ પરિષદ

41 શ્રીભાગવતપીયુષસમુદ્રમથનક્ષમાય નમ:

40

૪૧ - શ્રીભાગવતપીયુષસમુદ્રમથનક્ષમઃ

અમૃતના સમુદ્ર શ્રીભાગવતનું મંથન કરવામાં આચાર્યજી આપ સમર્થ છે.

અર્થ - ચરિત્ર - સંગતિ :

૧-શાસત્રાર્થ, ૨-સ્કંધાર્થ, ૩-પ્રકરણાર્થ, ૪-અધ્યાયાર્થ, ૫-વાક્યાર્થ, ૬-પદાર્થ, અને ૭-અક્ષરાર્થ, એ રીતે શ્રીઆચાર્યજીએ અમૃત સમુદ્રરૂપી ભાગવતના સાત પ્રકારે અર્થો કહ્યા છે. સાત પ્રકારે અર્થો કરવા હતાં આપશ્રીએ ભાગવતની એકવાક્યતાનું પ્રતિપાદન કર્યું છે. શ્રીભાગવતાર્થ નિખંદ્ય ગ્રન્થ નિર્માણ કર્યો અને વાક્યાર્થ, પદાર્થ તથા અક્ષરાર્થ સમજાવવા શ્રી સુખોધિનીજી પ્રગટ કર્યા છે. ગ્રન્થના લેખનકાર્યનો આપશ્રીએ સંવત ૧૫૬૫ ના અરસામાં માધવભટ્ટ કાશ્મીરી દ્વારા શ્રીવૃંદાવનમાં પ્રારંભ કર્યો છે.

ત્યાંથી કેશવધાટ પાઉં ધારીઆ કહી કથા તત્વ સમાધી (વલ્લભાપ્યાન)

‘તત્વ’ શષ્ઠી તત્વદીપ નિખંદ્ય અને સમાધી શષ્ટી સમાધિભાષા ‘શ્રીભાગવત’ના અર્થોનો ઉલ્લેખ પ્રાપ્ત થાય છે.

માધવભટ્ટ જ્યાં સુધી આપની પાસે રહ્યા ત્યાં સુધી શુવનકાળ સુધી સુખોધિનીજીનું લેખન કાર્ય ચાલુ રહ્યું. તેમના દેહ વિલય ખાદ આ કાર્ય ખંદ પડવાથી સુખોધિનીજી અપૂર્જ રહ્યાં. આ નામ “વીય-ધર્મ” સૂચક છે.

ચરિત્ર - પરિચય :

વૃંદાવનમાં શ્રીઆચાર્યજી માધવભટ્ટ કાશ્મીરને સુખોધિનીજી લખાવી રહ્યા છે. ફૃષ્ટાદાસ મેધન હાથ જોડી ખેઠા છે. દામોદરદાસ હરસાની સાષ્ટાંગ દંડવત કરી રહ્યા છે.

નામ - સંગતિ :

શ્રીભાગવતરૂપી અમૃત સમુદ્રના મંથનથી સારભૂત ઇણ કર્યું પ્રાપ્ત થયું? તેનું નિરૂપણ શ્રીગુણાંદ્રીજી “તત્સારભૂતરાસરત્ત્રીભાવપૂરિતવિગ્રહ :” નામથી કરે છે.